

Warszawa, 5.04.2019 r.

Stanowisko

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego 4 kwietnia 2019 r. odniósł się do sprawy niewypłacenia w 2017 roku kolejnej rocznej transzy dotacji celowej na organizację Malta Festival Poznań 2017.

W 2016 roku Fundacja Malta zawarła z MKiDN trzyletnią umowę na organizację Malta Festival Poznań, na mocy której Ministerstwo zobowiązało się do wypłaty corocznych dotacji celowych. W 2017 roku dotacji nie wypłacono, ponieważ jednym z kuratorów festiwalu miał być Oliver Frljić, reżyser teatralny i autor spektaklu „Kłątwa”.

W wypowiedzi Minister Piotr Gliński stwierdza, że dotacji nie wypłacono z powodu niewywiązania się z umowy przez Fundację Malta. Jednak, co podkreślił także sąd w ustnym uzasadnieniu wyroku, umowa uprawniała Ministerstwo do zmniejszenia dotacji tylko w ściśle określonej sytuacji, która w tej sprawie nie miała miejsca. Jak wskazywała Fundacja Malta i na co zwrócił uwagę także sąd, Ministerstwo już w 2015 roku wiedziało, że Oliver Frljić będzie kuratorem festiwalu, dlatego jego osoba nie mogła doprowadzić do niewypłacenia Fundacji Malta dotacji celowej.

Minister Gliński przywołał statystyki, z których wynika, że w 2018 roku Ministerstwo otrzymało 11 526 wniosków o dotację, przyznało ją 3 498 z nich. Oparta o kryteria merytoryczne decyzja o nieprzyznaniu dotacji sama w sobie nie stanowi cenzury, chyba że w dłuższej perspektywie prowadzi do wykluczenia określonego typu wydarzeń lub podmiotów z możliwości otrzymania finansowania. Jeśli natomiast odmowa wypłaty części przyznanej dotacji ma na celu zablokowanie określonych treści czy sparaliżowanie funkcjonowania instytucji kultury tylko z uwagi na to, że prezentuje poglądy, z którymi nie zgadzają się przedstawiciele władzy, musi budzić to poważne wątpliwości. Przedstawiciele władzy publicznej mają obowiązek kierować się wartościami konstytucyjnymi we wszelkich swoich działaniach. Należy podkreślić, że Konstytucja gwarantuje wolność twórczości artystycznej i wolność korzystania z dóbr kultury (art. 73), wolność słowa (art. 54), wprowadza zasadę bezstronności władz publicznych w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych (art. 25), a także zakaz dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny (art. 32 ust. 2). Wszelkie decyzje władz publicznych w obszarze kultury w powinny być podejmowane na przejrzystych zasadach oraz zostać szczegółowo uzasadnione.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka pragnie podziękować kancelarii Hogan Lovells, której prawnicy reprezentują pro bono Fundację Malta, a także innym kancelariom, które współpracują z HFPC pro bono. Działając na rzecz praw człowieka i reprezentując osoby, które występują przeciwko państwu, narażone są na krytykę ze strony władz. Ich zaangażowanie ma jednak ogromne znaczenie dla zmiany praktyki i przepisów w kwestiach budzących poważne wątpliwości z punktu widzenia ochrony praw człowieka.

W imieniu Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
PREZES ZARZĄDU
Danuta Przywara
Danuta Przywara

